

UCHWAŁA Nr 69 RADY MINISTRÓW

z dnia 22 marca 1958 r.

w sprawie zasad planowania i kontroli funduszu płac w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych.

§ 1. 1. Wydatki z tytułu wynagrodzenia za pracę pracowników państwowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych powinny być dokonywane zgodnie z obowiązującymi dane przedsiębiorstwo postanowieniami układów zbiorowych, z obowiązującymi zasadami zaszeregowania pracowników i klasyfikacji robót, stawkami płac i innymi przepisami obowiązującymi w tym zakresie.

2. Wydatki, o których mowa w ust. 1, powinny w skali przedsiębiorstwa mieścić się w granicach funduszu płac, zaplanowanego lub przeliczonego zgodnie z przepisami uchwały.

3. Podstawę kontroli wykorzystania funduszu płac przedsiębiorstwa stanowi roczny plan techniczno-ekonomiczny, opracowany z podziałem na kwartały.

§ 2. 1. W planach funduszu płac wyodrębnia się:

1) fundusz płac osobowy ogółem z podziałem na:

a) robotników,

w tym: robotników produkcji podstawowej,
robotników produkcji pomocniczej,
robotników usług produkcyjnych,

b) pracowników umysłowych,

c) pozostałych pracowników fizycznych;

2) bezosobowy fundusz płac.

2. Fundusz płac robotników produkcji pomocniczej oraz usług produkcyjnych może być wyodrębniony z funduszu płac robotników stosownie do ust. 1 pkt 1 lit. a) pod warunkiem, że:

1) w planie przedsiębiorstwa wyodrębniono produkcję pomocniczą lub usługi produkcyjne;

2) ewidencja księgowa zapewnia ściśle rozgraniczenie produkcji pomocniczej lub usług produkcyjnych od pozostałych rodzajów produkcji; rozgraniczenie to powinno dotyczyć co najmniej wartości produkcji, kosztów własnych oraz funduszu płac.

§ 3. 1. Plan funduszu płac robotników produkcji podstawowej powinien być ustalony na podstawie:

1) wskaźników udziału lub nakładu robocizny bezpośrednio w stosunku do ustalonych w planie wartościowych lub ilościowych jednostek produkcji, wyrażonej w rodzajach robót lub obiektów albo w rodzajach budownictwa, oraz

2) wskaźników narzutów na robocizną bezpośrednio obejmujących pozostałe części funduszu płac (płace robotników pośrednio zatrudnionych przy produkcji, wynagrodzenie za czas efektywnie nie przepracowany, dodatki za rozłąkę itp.).

2. Wskaźniki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, obejmują robocizną bezpośrednio obliczoną według zasad przyjętych przy kosztorysowaniu robót budowlano-montażowych, po potrąceniu narzutów z tytułu ubezpieczeń społecznych.

3. Plan funduszu płac robotników produkcji pomocniczej i usług produkcyjnych powinien być ustalony na podstawie:

1) wskaźników udziału robocizny bezpośrednio w wartości poszczególnych asortymentów lub grup asortymentowych produkcji lub rodzajów usług, ustalanych dla wyrobów objętych cennikami na podstawie norm i stawek jednostkowych oraz dla pozostałych wyrobów na podstawie kalkulacji wynikowej ubiegłego okresu, oraz

2) wskaźników narzutów na robocizną bezpośrednio obejmujących pozostałe części funduszu płac.

4. W razie niemożności lub niecelowości zastosowania zasad określonych w ust. 3 do ustalenia planu funduszu płac robotników usług produkcyjnych plan ten ustala się na podstawie planowanego stanu zatrudnienia oraz średnich płac.

5. Wskaźniki (ust. 1 i 3) oraz średnie płace (ust. 4) zatwierdza dyrektor przedsiębiorstwa.

6. Jeżeli przedsiębiorstwo nie dysponuje przy opracowaniu planu rocznego prawidłowymi i sprawdzalnymi wskaźni-

kami, o których mowa w ust. 1 i 2, plan funduszu płac ustala się na podstawie statystycznego wskaźnika udziału funduszu płac w stosunku do globalnej wartości produkcji podstawowej przedsiębiorstwa. Analogiczną zasadę stosuje się również odpowiednio przy ustalaniu planu funduszu płac robotników produkcji pomocniczej i usług produkcyjnych (ust. 3).

7. W razie ustalania planu funduszu płac na podstawie danych statystycznych z ubiegłych okresów (ust. 6) należy uwzględnić poprawę w zakresie organizacji robót, zaopatrzenia materiałowego, wyposażenia w sprzęt, środki transportowe itp.

8. Plan funduszu płac, ustalony na podstawie normatywnych wskaźników i średnich płac (ust. 1—4), przedsiębiorstwo powinno porównać z funduszem płac obliczonym na podstawie wskaźników statystycznych, a w razie stwierdzenia poważniejszych różnic pomiędzy tak obliczonymi funduszami płac przedsiębiorstwo powinno sprawdzić prawidłowość obliczeń. Przedsiębiorstwo przedstawia odnośne obliczenia jednostce nadrzędnej i oddziałowi banku finansującego.

§ 4. Planowany fundusz płac pozostałych pracowników nie objętych przepisami § 3 ustalany jest na podstawie ilości niezbędnych stanowisk (etałów), obowiązujących stawek płac oraz zasad premiowania.

§ 5. Planowany bezosobowy fundusz płac ustalany jest na podstawie przewidywanych niezbędnych rozmiarów doraznych usług oraz obowiązujących zasad wynagrodzenia za te usługi.

§ 6. W razie stwierdzenia, że przedsiębiorstwo nieprawidłowo ustaliło plan funduszu płac, jednostka nadrzędna z własnej inicjatywy lub na wniosek banku finansującego przedsiębiorstwo zarządzi dokonanie odpowiednich poprawek w planie.

§ 7. Do funduszu płac zalicza się składniki określone w ogólnych przepisach o składnikach funduszu płac, z tym że w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych do osobowego funduszu płac zalicza się ponadto dodatki za rozłąkę przysługujące pracownikom czasowo przeniesionym oraz ryczałty przysługujące pracownikom czasowo przeniesionym, codziennie powracającym do miejsca stałego zamieszkania.

§ 8. 1. Rozliczenie funduszu płac dokonywane jest następująco od początku roku objętego planem na koniec każdego kwartału oraz ostatecznie na koniec tego roku po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego (bilansu).

2. Rozliczenie funduszu płac polega na porównaniu wykorzystania funduszu płac z planem funduszu płac liczonym od początku roku objętego planem do końca okresu rozliczanego i ustaleniu oszczędności lub przekroczenia funduszu płac z uwzględnieniem przepisów ust. 4—6.

3. Przez plan funduszu płac, o którym mowa w ust. 2, należy rozumieć fundusz płac ustalony dla okresu rozliczanego w planie rocznym.

4. Przy rozliczeniu, o którym mowa w ust. 1 i 2, plan funduszu płac robotników produkcji podstawowej, produkcji pomocniczej oraz usług produkcyjnych przelicza się według zasad ustalonych w § 3 dla rzeczywiście wykonanej produkcji. W razie braku prawidłowych sprawdzalnych danych do stwierdzenia wykonania planu usług produkcyjnych przeliczenie planu funduszu płac robotników usług produkcyjnych może być stosownie do decyzji dyrektora przedsiębiorstwa dokonane na podstawie wskaźnika wykonania planu produkcji podstawowej.

5. Przy rozliczeniu, o którym mowa w ust. 1 i 2, planowany fundusz płac pozostałych pracowników (§ 4) nie podlega żadnemu przeliczeniu.

6. Bezosobowy fundusz płac podlega rozliczeniu za okres roczny; plan tego funduszu nie podlega przeliczeniu.

7. Oszczędności lub przekroczenia funduszu płac w skali przedsiębiorstwa ustala się jako różnicę (saldo) oszczędności i przekroczeń funduszu płac poszczególnych grup pracowników, z zastrzeżeniem ust. 8.

8. Przekroczenia funduszu płac pracowników umysłowych nie mogą być, przy ustalaniu oszczędności lub przekroczenia w skali przedsiębiorstwa, pokrywane oszczędnościami funduszu płac pozostałych grup pracowników, z wyjątkiem przypadków zwiększenia funduszu płac pracowników technicznych, które wynikają z konieczności zwiększenia stanu zatrudnienia tych pracowników, spowodowanej zmianą technologii lub rozszerzeniem produkcji.

§ 9. 1. Przekroczenie planu funduszu płac lub przeliczonego planu funduszu płac oraz obliczenie oszczędności za twierdza dyrektor przedsiębiorstwa.

2. W razie stwierdzenia, że przedsiębiorstwo nieprawidłowo obliczyło oszczędność lub przekroczenie funduszu płac, jednostka nadrzędna z własnej inicjatywy lub na wniosek banku finansującego zarządzi dokonanie odpowiednich poprawek.

§ 10. Jednostka nadrzędna w stosunku do przedsiębiorstwa, a dyrektor przedsiębiorstwa w stosunku do poszczególnych jednostek organizacyjnych może uznać przekroczenie funduszu płac w całości lub w części za uzasadnione, jeżeli przedsiębiorstwo udowodni, na podstawie kwartalnej i rocznej sprawozdawczości finansowej i innych dokumentów, że część lub całość przekroczenia funduszu płac jest ekonomicznie uzasadniona, a w szczególności że w wyniku wydatkowania większej kwoty na płace uzyskano zmniejszenie innych kosztów albo zwiększenie zysku. Dotyczyć to może w szczególności przypadków zastąpienia usług obcych przez pracę własnych pracowników, uruchomienia dodatkowej produkcji.

§ 11. 1. W razie przekroczenia funduszu płac na koniec danego okresu:

- 1) dyrektor przedsiębiorstwa niezwłocznie:
 - a) zarządzi przeprowadzenie kontroli w podległych mu jednostkach organizacyjnych, w których nastąpiło przekroczenie, w celu ustalenia przyczyn przekroczenia,
 - b) w oparciu o wyniki kontroli zarządzi wyciągnięcie konsekwencji wobec osób winnych przekroczenia, a w razie stwierdzenia przestępstwa zarządzi przekazanie sprawy organom powołanym do jego ścigania,
 - c) zawiesi wypłaty z funduszu premiewego pracowników umysłowych do wysokości przekroczenia planowanego (przeliczonego) funduszu płac,
 - d) zawiadomi jednostkę nadrzędną oraz właściwy oddział banku o wynikach kontroli i o wydanych zarządzeniach, o których mowa pod lit. b) i c), oraz o środkach podjętych dla wygosparowania zaistniałego oraz niedopuszczenia do powstania dalszego przekroczenia funduszu płac,
- 2) jednostka nadrzędna:
 - a) przeprowadzi w zależności od rozmiaru przekroczeń i wyników kontroli wewnętrznej przedsiębiorstw, kontrolę własną w przedsiębiorstwach i — w miarę potrzeby — wyda zarządzenia zmierzające do poprawy gospodarki funduszem płac,
 - b) zarządzi wyciągnięcie wszelkich konsekwencji wobec osób winnych przekroczenia,
 - c) pozbawi w razie stwierdzenia niewłaściwego wykonania przepisów uchwały premii dyrektora przedsiębiorstwa i głównego księgowego oraz ewentualnie zastępców dyrektora,

d) może wydać oddziałowi banku finansującego dyspozycję ograniczającą wysokość określonej wypłaty funduszu płac,

e) zawiadomi o wynikach kontroli oraz o wydanych zarządzeniach ministerstwo oraz oddział i centralę banku finansującego.

2. W przypadkach przewidzianych odrębnymi przepisami część funduszu premiowego zawieszono zgodnie z ust. 1 pkt 1 lit. c) może być wypłacona pracownikom poszczególnych jednostek organizacyjnych przedsiębiorstwa (budów, zakładów, baz itp.), które nie przekroczyły funduszu płac.

3. W razie uznania przekroczenia funduszu płac w całości lub w części za ekonomicznie uzasadnione (§ 10) mogą być dokonywane wypłaty odpowiedniej części zawieszono funduszu premiowego na warunkach określonych odrębnymi przepisami.

4. W razie wygospodarowania w następnych okresach rozliczeniowych przez przedsiębiorstwo lub jego poszczególne jednostki organizacyjne kwot pokrywających przekroczenia funduszu płac stwierdzone w okresach wcześniejszych mogą być dokonane wypłaty z zawieszono funduszu płac na warunkach określonych odrębnymi przepisami.

5. W razie nieuzasadnionego przekroczenia rocznego funduszu płac jednostka nadrzędna zarządzi ponadto:

1) przepadek funduszu premiowego pracowników umysłowych, zawieszono zgodnie z przepisami niniejszego paragrafu,

2) zmniejszenie o kwotę przekroczenia funduszu płac wypłat z funduszu zakładowego przeznaczonych na nagrody dla pracowników.

§ 12. Ministrowie nadzorujący państwowe przedsiębiorstwa budowlano-montażowe dostosują — w razie potrzeby — przepisy niniejszej uchwały do szczególnych warunków pracy w podległych im przedsiębiorstwach budowlano-montażowych.

§ 13. Ministrowie nadzorujący państwowe przedsiębiorstwa budowlano-montażowe składają na koniec każdego kwartału oraz roku objętego planem sprawozdania z gospodarki funduszem płac w tych przedsiębiorstwach Prezesowi Najwyższej Izby Kontroli, Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Ministrowi Finansów oraz Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej.

§ 14. 1. Przedsiębiorstwa składają w oddziałach banku finansującego roczne plany funduszu płac z podziałem na kwartały.

2. Oddziały banku finansującego dokonują wypłat na fundusz płac na podstawie zapotrzebowania złożonego przez przedsiębiorstwa do wysokości zapotrzebowanych kwot.

3. Przedsiębiorstwo może w porozumieniu z oddziałem banku finansującego ustalić, że wchodzące w skład przedsiębiorstwa jednostki zorganizowane na zasadach pełnego wewnętrznego rozrachunku gospodarczego mogą składać

właściwemu oddziałowi banku odrębne plany funduszu płac i zapotrzebowania środków na fundusz płac.

§ 15. Banki finansujące działalność eksploatacyjną przedsiębiorstw budowlano-montażowych analizują w ramach badań całokształtu działalności tych przedsiębiorstw gospodarkę funduszem płac oraz przedstawiają swoje wnioski i postulaty zainteresowanym przedsiębiorstwom, jednostkom nadrzędnym i właściwym ministrom bądź prezydentom wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 16. Banki finansujące państwowe przedsiębiorstwa budowlano-montażowe wydadzą instrukcję o zasadach wydawania przez te banki środków pieniężnych na fundusz płac. Instrukcja podlega zatwierdzeniu przez Ministra Finansów, w uzgodnieniu z Ministrem Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych.

§ 17. Właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministrem Finansów mogą rozciągnąć w drodze zarządzenia przepisy niniejszej uchwały na przedsiębiorstwa świadczące usługi na rzecz przedsiębiorstw budowlano-montażowych.

§ 18. 1. Wzory sprawozdań z wykorzystania planu funduszu płac dla potrzeb kontroli funduszu płac ustalone zostaną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w uzgodnieniu z Ministrem Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych i bankami.

2. W sprawozdaniach, o których mowa w ust. 1, powinny być wyodrębnione w osobnej łącznej pozycji dodatki za rozłąkę i ryczałty przysługujące pracownikom czasowo przeniesionym (§ 7).

§ 19. Tracą moc w stosunku do przedsiębiorstw objętych przepisami niniejszej uchwały:

1) uchwała nr 322 Rady Ministrów z dnia 28 kwietnia 1951 r. w sprawie rejestracji oraz kontroli przestrzegania dyscypliny finansowej w zakresie etatów, stawek, funduszu płac i wydatków administracyjno-gospodarczych (Monitor Polski Nr 59, poz. 773),

2) § 12 uchwały nr 28 Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 1957 r. w sprawie zasad i trybu wydawania przez banki państwowym przedsiębiorstwom środków pieniężnych na fundusz płac (Monitor Polski Nr 8, poz. 57) i wydane na tej podstawie zarządzenia.

§ 20. Wykonanie uchwały porucza się Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Ministrowi Finansów oraz innym zainteresowanym ministrom,

§ 21. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1958 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*